

AXPE ETA SIERRA' TAR MARTIN (ZEANURI'N)

Zeanuri'ko eleiza ederra sa'ritan begiratu dogu maitasunez, baiña gure aldi aretan jauskor egoan,aldapan egonik oiñarriak berantza eginda egozalako.Errez agiri da konponketa oso gaitxa eukala.

Baiña zeanuristarrak biotz oneko jentea dira eta laguntzen be oso onak.Orregaitik,aldundiaren laguntza eta erriak asko emonda eta Ian asko eginda. eleiza eder ori konpondu dabe eta oso ondo konpondu be.Edertasun arrigarria!

Eleizearen erdian,lurpean.illobi hat egoan eta nik sekula ez neban kenduko illobi ori.erriaren eta eleiza onen edestian zer-esan aundia daukalako.Baiña ez da ori izan konponketalanak zuzendu dauzan etxegiñaren eritxia eta kendu egin dabe.Kanpoan ikusten da illobiaren gaiñeko arri-idatzi ederra,non sartu ez daukan gauza alboratu bat lez.

Arri idatzi orrek diño illobian Axpe eta Sierra'tar Martin gotzaiñaren biotza dagoala.

Eleizea barriztau zanean,XVIII gizaldian.argin izan zana be Axpe zan eta onen izena sarrerako ate-gaiñean dagon arri idatzian agertzen da.

Axpe izena daukon baserri bat be ha-dago Zeanurin eta ango semea zan antza dagoanez gotzain ori eta euren zan etxearen ondoan dagoan eta gaur bertan-bera itzita dagon Kepa Deunaren haseleizea be.

Axpe sendia zan lenago parrokiaren zaintzaillea eta ardurari Adela Rokaberde'ko markeseak artu eban eta aparteko toki bat eukan eleizan,ezkerreko altara- aurrean eta illen egunean illobia arri idatzi aren gaiñean ezarten eben.Leku berezia ta illobi-gaiñean egote ori izteko eskatu neutson Adela'ri eta gogo onez artu eban.

Gaur azaldu dagidan labor eta argi Axpe eta Sierra'tar Martin gotzaiña nor zan.

Palentzia'n izan zan gotzain eta asko maite eben erritarak. Bera eta bere etxeak ardua aundiak eukezan gobernuan eta guztiak dira Zeanuri' n jaioak. III eta IV Felipe Erregeen aldikoak dira.

Gure Martin,gozaiña izateaz gaiñera Pernia'ko kondea be ba-zan eta 1555n.urtean jaio zan Zeanuri'n. Bere aitak asko lagundu eutson I Karlos erregeari.

Ikasketak egiteko Salamanka'ra joan zan bekeagaz eta Palentzia"ko ikastetxe nagusiko irakasle izan zan eta gero Burgos'ko kanoniku izatera eldu be bai.

1594n.urtean egin eben Palentzia'ko gotzain.

Egun aundiren baten erregeak bere itzaldia entzun eban Burgos'ko gotzain-eleizan eta eukan etorriaz arrituta geratu zan,oraindiño kanoniku gaztea zala eta erregeak auxe esan eban: "Mendi gailur ona,gaiñean edurra ba"leuko".Gazteegia zala,ez eukala ule zuririk esan nai dau.Orregaitik izendatu eben arik lasterrera Palentzia'ko gotzain.

Jesus'en Teresa'k ardua aundia artzen eban bere autor entzuleak aukeratzeko eta santuak baiño be naiago ebazan jakitunak. Gure Martin izan zan aukeratutako bat.

BASABE'TAR Martin, irudigillea (Mungia'n)

Basahe'tar Martin irudigille eta,obeto esateko,santugin euskaldun ospetsua da.

Amoroto'koa zan jaiotzaz.Aulestia deritxon auzokoa (1571-1611).

Getaria'n salbatzaillearen eleizako iruditegia egin eban eta 1603n.urtean amaitu.26.411 erreal ordaindu eutsoen. Beste santutegi asko eta inguru erri askotan egin ebazan. Bilbao'ko San Anton eleizakoan Ian egin eban

Baiña begiratu daigun astiroago Mungia'ko Andra Maria'ren eta Kepa deunaren eleizan egin eban santutegia.

Santutegi eder au, zori txarrez, ez dogu ikusiko. 36'ko gudan apurtu egin ziran eleizea eta santutegia. Negargarriak, benetan guda.

Baiña santutegi aretan egozan santuak,Andra Mari eta Kepa Deuna.eta onein alhoetan dagozan irar-urtenak edo erreliebeak bereak izango dira,zalantza barik. Ederrak dira.

Basabe'k ez eban guztiz amaitu lana. Juan Otxoa de Madariaga'k baiño.

Zeazu daigun apurtua izan dan santutegi on. 1587n.urtean, Basabe'tar Martin aurrean zala,idatzi zan zelan egin santutegia:

-iru urtean Ian egin bearko dau egiteko.

-Barrenean jesarlekuak egingo dira eta euretan zazpi edesti irarriak.

-Bost oin gorantza,santuen gorpuzkiñen lekua eta alboetan edesti gogoangarri bi irarrita.

-Onen gaiñean joniko tankerako ageak eta Kepa deunaren tokia .zazpi oiñeko luzeragaz eta santua gotzain-itxuran eta jesarrita,bost oiñeko goiereaz, eta alboetan edesti bi.

-Kepa deunaren gaiñeak korintio tankerako ageak eta gaiñean Andra Maria'ren jasokundearen irudia,zazpi oin eta erdi luzeran eta irudiak luze zazpi oin eta erdi, inguruan ain eta alboetan edesti bi .

-Gaiñean Kurutzea eta alboetan Andra Maria eta San Juan.

-Dana izan daítela ederra eta ondo egiña.

-Gaia intxaurra eta ondo legortua izango da .

Bizkaitar oneri,irudigille zurrari eskerrak emon bear daustez mungiarak,eta santutegi ori gudan apurtu izanaren damua izango dabe beti, naizta orain, ganora gitxigaz barriro euren lekuetan agiri irudirik onenak.

Beaste lau irudi edo azal-urten (erreliebe) dagoz gaur barrenean eta altapean bat, baiña oneik zarragoak dira, lenegoko santutegiarenak. antza.

Olazar'tar Martin'ek